

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, dnia 14.09.2004 r.

DOK3-421/19/04/MB

DECYZJA nr DOK - 92/04

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek „Sobieski Dystrybucja” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na przejściu przez „Sobieski Dystrybucja” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie kontroli nad Fabryką Wódek „Polmos Łañcut” S.A. z siedzibą w Łañcucie.

UZASADNIENIE

W dniu 21 czerwca 2004 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej „organem antymonopolowym”, wszczął na wniosek „Sobieski Dystrybucja” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, zwanej dalej „Sobieski Dystrybucja”, na podstawie art. 44 ust. 1 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o ochronie konkurencji”, postępowanie antymonopolowe w sprawie koncentracji, polegającej na przejściu przez Sobieski Dystrybucja kontroli nad Fabryką Wódek „Polmos Łañcut” S.A. z siedzibą w Łañcucie, zwanej dalej „Polmos Łañcut”.

Z uzyskanych od strony informacji wynika, że łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji - w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru koncentracji - przekroczył 50 mln EURO, natomiast Polmos Łañcut w każdym z dwóch lat

poprzedzających zgłoszenie zamiaru koncentracji uzyskał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obrót przekraczający 10 mln EURO. Wobec spełnienia przesłanek art. 12 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 oraz niewystąpienia przesłanek wymienionych w art. 13 ustawy o ochronie konkurencji, na przedsiębiorcy przejmującym kontrolę spoczywał obowiązek zgłoszenia organowi antymonopolowemu zamiaru niniejszej transakcji.

W trakcie postępowania organ antymonopolowy ustalił i zważył, co następuje:

Uczestnicy koncentracji

Sobieski Dystrybucja należy do grupy kapitałowej, na czele której stoi Belvedere S.A. z siedzibą w Beaune we Francji. W Polsce grupa Belvedere jest obecna od 1992 r. i obecnie posiada bezpośrednio i pośrednio dziewięć spółek zależnych, z których dwie nie prowadzą działalności gospodarczej, a siedem działa na rynku wyrobów alkoholowych. Spółki: Euro-Agro Warszawa Sp. z o.o. w Warszawie, Domain Menada Sp. z o.o. w Warszawie oraz Cris Vin Niko S.A. w Toruniu prowadzą działalność głównie w zakresie importu win, natomiast produkcją napojów alkoholowych wysokoprocentowych, tj. spirytusu rektyfikowanego oraz wódki, w tym wódki czystej i gatunkowej, zajmują się: Alco – Pegro Sp. z o.o. w Kołczakowie, Destylarnia Sobieski S.A. w Starogardzie Gdańskim oraz Destylarnia Polmos S.A. w Krakowie. Sobieski Dystrybucja zajmuje się marketingiem i dystrybucją napojów alkoholowych wysokoprocentowych produkowanych przez polskie spółki z Grupy oraz francuskich i bułgarskich win.

Na podstawie umowy z dnia 26 lipca 2002. r. Minister Skarbu Państwa zbył akcje **Polmosu Łañcut** spółce Caribbean Distillers Corporation Limited z siedzibą w Anguilla, Autonomiczne Terytorium Zależne Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii. Polmos Łañcut zajmuje się produkcją napojów alkoholowych wysokoprocentowych, tj. spirytusu rektyfikowanego i wódki, w tym wódki czystej i gatunkowej. Wyprodukowaną wódkę sprzedaje głównie pod marką Biała Dama i Łañcut Wódka.

Opis transakcji

Przedmiotowa transakcja polegać będzie na przejęciu przez Sobieski Dystrybucja bezpośredniej kontroli nad Polmosem Łańcut poprzez nabycie 85,16% akcji tej Spółki dających tyle samo procent głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

W dniu 1 kwietnia 2004 r. zgłaszający zamiar zawarł trójstronną umowę z Ministrem Skarbu Państwa i Caribbean Distillers Corporation Limited. Mocą tej umowy Minister Skarbu Państwa, mając na względzie nie wywiązanie się Caribbean Distillers Corporation Limited ze zobowiązań inwestycyjnych i socjalnych określonych w Umowie Sprzedaży Akcji z dnia 26 lipca 2002 r., wyraził zgodę na zbycie przez Caribbean Distillers Corporation Limited akcji Polmosu Łańcut.

Rynek właściwy, na który koncentracja wywiera wpływ

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy o ochronie konkurencji, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają dwa elementy: towar (rynek produktowy) i terytorium (rynek geograficzny).

Przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji prowadzą działalność na następujących wspólnych rynkach produktowych: rynku spirytusu i rynku wódki, w tym: wódki czystej i gatunkowej, zaś wspólnym rynkiem geograficznym jest obszar Polski.

Z danych i informacji przekazanych przez stronę postępowania wynika, iż w 2003 r. ilościowy udział w rynku uczestników koncentracji kształtował się następująco:

L.p.	Wyszczególnienie	Grupa Sobieski	Polmos Łańcut	Udział łączny
1.	Spirytus rektyfikowany ¹	[tajemnica przedsiębiorstwa]		
2.	Wódka ogółem			
3.	Wódka czysta			
4.	Wódka gatunkowa			

¹ Ocena własna strony

Wyjaśnienia jednak wymaga, że AC Nielsen, którego dane dotyczące udziałów rynkowych (poz. 2-4 tabeli) przedstawiła w zgłoszeniu Sobieski Dystrybucja, opiera swoje badania o dane dotyczące sprzedaży detalicznej, bez uwzględnienia handlu hurtowego oraz sprzedaży bezpośredniej, a zatem badania te nie odzwierciedlają faktycznego udziału w rynku. W świetle danych GUS, w 2003 r. krajowa produkcja wódki czystej wyniosła 795.615 hl². Dane GUS obejmują wielkość produkcji wyrobów gotowych przeznaczonych na sprzedaż i do dalszego przerobu podmiotów gospodarki narodowej, w których liczba pracujących w badanym roku wynosiła 10 i więcej osób. Z przeprowadzonego w 2004 r. przez organ antymonopolowy badania stanu koncentracji na rynku napojów alkoholowych w 2003 r. wynika, iż wielkość krajowej produkcji wódki czystej wyniosła 800.601 hl. Różnica w danych wynosząca poniżej 1% nie ma istotnego wpływu na ocenę wielkości rynku i może wynikać z faktu, iż badaniem Prezesa Urzędu objęte zostały także firmy zatrudniające mniej niż 10 osób.

Wobec powyższego organ antymonopolowy uznał dane uzyskane w trakcie przeprowadzonego badania jako dane pełniej odzwierciedlające rzeczywistą wielkość polskiego rynku produkcji i sprzedaży wyrobów alkoholowych i na ich podstawie obliczył ilościowy udział w rynku sprzedaży poszczególnych wyrobów alkoholowych, osiągnięty w 2003 r. przez uczestników przedmiotowej koncentracji. W ocenie organu antymonopolowego wielkość tego udziału przedstawiała się następująco:

L.p.	Wyszczególnienie	Krajowa sprzedaż (w hl)	Udział w rynku (w %)		
			Grupa Sobieski	Polmos Łańcut	Łącznie
1.	Spirytus rektyfikowany	668.870	[tajemnica przedsiębiorstwa]		
2.	Wódka ogółem	910.634			
3.	Wódka czysta	792.937			
4.	Wódka gatunkowa	117.884			

Z powyższego wynika, iż przedmiotowa koncentracja ma wpływ na krajowy rynek wódki ogółem oraz wódki czystej, który ujawnia się w układzie horyzontalnym (poziomym), gdyż przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji zaangażowani są na tych samych rynkach produktowych, a ich łączny udział na tak wyznaczonych rynkach przekracza 20%. Z uwagi na fakt, iż uczestnicy koncentracji nie są zaangażowani na tym samym rynku produktowym, który jest dla nich równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży, a ich łączny udział na tak

² oznacza hl w przeliczeniu na 100% spirytusu

wyznaczonym rynku nie przekracza 30% transakcja ta nie wywrze wpływu na polski rynek wódki ogółem oraz wódki czystej w układzie wertykalnym (pionowym). Koncentracja nie ujawni się również w układzie konglomeratowym, gdyż żaden z przedsiębiorców w niej uczestniczących nie posiada więcej niż 40% udziału w jakimkolwiek rynku, na którym działa.

Struktura rynku właściwego, na który koncentracja wywiera wpływ

Z przeprowadzonego przez organ antymonopolowy w 2004 r. badania stanu koncentracji na rynku napojów alkoholowych wynika, że objęci badaniem przedsiębiorcy (28 firm) w 2003 r. wyprodukowali łącznie ok. 922.443 hl wódki ogółem, z tego ok. 800.601 hl wódki czystej i ok. 121.842 hl wódki gatunkowej. Sprzedaż krajowa wódki ogółem, zrealizowana przez objętych badaniem przedsiębiorców, wyniosła 910.634 hl, z tego sprzedaż wódki czystej kształtowała się na poziomie 792.937 hl, a wódki gatunkowej na poziomie 117.884 hl, co stanowiło odpowiednio ok. 87% i ok. 13% sprzedaży krajowej wódek ogółem. Trzej najwięksi przedsiębiorcy, tj. grupa Sobieski, Przedsiębiorstwo „POLMOS” Białystok S.A. w Białymstoku i Bols Sp. z o.o. w Obornikach Wielkopolskich posiadali łącznie ok. 55% udziału w rynku zarówno produkcji jak i sprzedaży wódki ogółem.

Import wódek do Polski w 2003 r. był niewielki i wyniósł ok. 43.202 hl, co stanowiło ok. 5% produkcji krajowej. Najwięcej importowano wódki czystej, która stanowiła ok. 77% importu wódek ogółem. Największym importerem była Finlandia Ballantines Sp. z o.o. w Warszawie. W 2003 r. wyeksportowano ok. 56.484 hl wódki, co stanowiło ok. 6% sprzedaży zrealizowanej przez objętych badaniem przedsiębiorców. Eksport wódki czystej stanowił ok. 81% eksportu wódek ogółem, a największym eksporterem była Warszawska Wytwórnia Wódek „Koneser” w Warszawie.

Zgodnie z art. 17 ustawy o ochronie konkurencji organ antymonopolowy w drodze decyzji wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku. Zgodnie z art. 4 pkt 9 tej ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Oceniając wpływ planowanej koncentracji na stan konkurencji na krajowym rynku sprzedaży wódek, organ antymonopolowy uwzględnił strukturę podmiotową rynku - na rynku tym funkcjonują przedsiębiorcy o ustabilizowanej pozycji rynkowej, oraz udział w rynku łączących się przedsiębiorców - w wyniku planowanej koncentracji wielkość udziału w polskim rynku sprzedaży wódki ogółem i wódki czystej grupy Sobieski wyniesie odpowiednio [tajemnica przedsiębiorstwa], a tym samym grupa ta nie osiągnie udziału rodzącego domniemanie uzyskania pozycji dominującej (ponad 40%).

W świetle powyższego brak jest podstaw do stwierdzenia, iż w wyniku przedmiotowej koncentracji konkurencja na krajowym rynku sprzedaży wódki ogółem i wódki czystej zostanie istotnie ograniczona, a grupa Sobieski osiągnie na tym rynku pozycję dominującą. Przedmiotowy zamiar koncentracji spełnia zatem przesłanki art. 17 ustawy o ochronie konkurencji, stąd orzeczono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów - za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów

*Zastępca Dyrektora
Departamentu Ochrony Konkurencji
Danuta Gruszczyńska*

Otrzymuje:
**„Sobieski Dystrybucja” Sp. z o.o.,
Warszawa**